

Bosnia and Herzegovina
AGENCY FOR STATISTICS OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o statistici Bosne i Hercegovine i ("Sl. glasnik BiH", br. 26/04 i 42/04) i članka 61. stavka 2. Zakona o upravi ("Sl. glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), ravnateljica Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU PRISTUPA I KORIŠTENJA POVJERLJIVIH STATISTIČKIH PODATAKA AGENCIJE ZA STATISTIKU BIH ZA ZNANSTVENE SVRHE

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet i pravni temelj primjene pravilnika)

(1) Ovim se Pravilnikom utvrđuju uvjeti i način pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) za znanstvene svrhe.

(2) Način pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Agencije obavlja se sukladno Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/25).

(3) Povjerljivim statističkim podacima koji omogućuju samo neizravnu identifikaciju statističke jedinice izuzetno se na temelju pisanog zahtjeva, može omogućiti pristup za provedbu statističkih analiza isključivo za znanstvene svrhe sukladno odredbom članka 23. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Članak 2.

(Definicije pojmova i identifikacija statističkih jedinica)

(1) U smislu ovoga Pravilnika pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) »Povjerljivi statistički podaci za znanstvene svrhe« su statistički podaci koji omogućavaju isključivo neizravnu identifikaciju statističke jedinice.
- b) »Istraživački subjekt« je pravna osoba koja obavlja znanstveno-istraživačku djelatnost ili znanstveno-istraživačka jedinica (odjel i sl.) unutar pravne osobe, koja mora biti

samostalna i neovisna u oblikovanju znanstvenih zaključaka te odvojena od područja djelovanja pravne osobe kojoj pripada.

- c) »Istraživač pri istraživačkom subjektu« jest fizička osoba koja se bavi znanstveno-istraživačkim radom u istraživačkom subjektu i formalno je s njim povezana ili doktorand upisan na poslijediplomski sveučilišni doktorski studij pri istraživačkom subjektu.
 - d) »Subjekt koji traži pristup« je istraživački subjekt iz točke b) ovoga stavka koji traži pristup povjerljivim statističkim podacima.
 - e) »Istraživački projekt« je vremenski ograničena znanstveno-istraživačka aktivnost koju provode istraživači pri istraživačkom subjektu, odnosno doktorandi tijekom poslijediplomskog sveučilišnog dokorskog studija u svrhu izrade dokorskog rada, a koja ima jasno definiranu znanstvenu svrhu istraživanja, voditelja istraživanja, suradnike na istraživanju (ako ih ima), metode statističke analize, opis očekivanih rezultata i način njihove objave (članci, prezentacije, publikacije i sl.).
 - f) »Korisnik podataka« jest istraživač pri istraživačkom subjektu iz točke c) ovoga stavka čije ime je navedeno u ugovoru o korištenju povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.
 - g) „Sigurna soba“ jest strogo kontrolirano okruženje unutar prostorija Agencije u kojem se osigurava pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe.
- (2) »Izrazi „identifikator« se odnose na »izravnu identifikaciju« i »neizravnu identifikaciju« koji imaju jednako značenje kao i izrazi u članku 3. točka 9. i 10. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
- a) »izravna identifikacija« znači identifikacija statističke jedinice na temelju njezina imena ili adrese, ili na temelju javno dostupnog identifikacijskog broja i
 - b) »neizravna identifikacija« znači identifikacija statističke jedinice na temelju svakog drugog načina osim izravne identifikacije.
- (3) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI - UVJETI ZA PRISTUP POVJERLJIVIM STATISTIČKIM PODACIMA ZA ZNANSTVENE SVRHE

Članak 3.

(Opći uvjeti koje mora ispunjavati istraživački subjekt)

Subjekt koji traži pristup mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) imati status istraživačkog subjekta iz članka 2. stavka (1) točke b. ovog Pravilnika;
- b) imati iskustvo u provođenju istraživačkih projekata;
- c) biti u mogućnosti provoditi tehničke i organizacijske mjere za osiguranje zaštite povjerljivih podataka.

Članak 4.

(Sadržaj i elementi istraživačkog projekta)

Prijedlog istraživačkog projekta za koji se traži pristup mora sadržavati:

- a) znanstvenu svrhu i ciljeve istraživačkog projekta;
- b) obrazloženje zašto se znanstvena svrha istraživačkog projekta ne može postići korištenjem podataka koji nisu povjerljivi;
- c) vremenski okvir istraživačkog projekta;
- d) podatke o korisniku podataka;
- e) setove podataka kojima se traži pristup i metode njihove analize;
- f) očekivane rezultate statističkih analiza podataka kojima se traži pristup;
- g) način objave rezultata istraživanja za koje su korišteni povjerljivi statistički podaci (članci, prezentacije, publikacije i sl.).

Članak 5.

(Trajanje pristupa povjerljivim statističkim podacima)

- (1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe može se odobriti samo unutar razdoblja trajanja istraživačkog projekta.
- (2) Istraživačkom subjektu može se odobriti produljenje trajanja pristupa utvrđenom u stavku 1. ovoga članka na temelju zahtjeva koji se podnosi najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka.
- (3) Najdalje trajanje pristupa povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe je pet godina, uključujući produljeno trajanje pristupa.

DIO TREĆI - NAČIN PRISTUPA POVJERLJIVIM STATISTIČKIM PODACIMA ZA ZNANSTVENE SVRHE

Članak 6.

(Oblici pristupa povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe)

- (1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe Agencija može omogućiti na jedan od sljedećih načina:
 - a) u »sigurnoj sobi«
 - b) »na daljinu«
 - c) na prijenosnom mediju za skladištenje podataka.
- (2) Povjerljivi statistički podaci kojima je omogućen pristup u »sigurnoj sobi« i »na daljinu«, osim što im je uklonjen izravni identifikator, mogu dodatno biti zaštićeni i metodama za smanjivanje rizika razotkrivanja statističke jedinice (anonimizacija podataka).

(3) Povjerljivi statistički podaci kojima je omogućen pristup na prijenosnom mediju za skladištenje podataka, uz uklanjanje izravnog identifikatora, dodatno su zaštićeni i metodama za smanjivanje rizika razotkrivanja statističke jedinice (anonimizacija podataka).

Članak 7.

(Pristup povjerljivim statističkim podacima u „sigurnoj sobi“)

(1) Korisniku podataka koji povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe pristupa u »sigurnoj sobi«, Agencija će na raspolaganje staviti terminal s virtualnim desktopom s instaliranim programima za statističku analizu.

(2) Mjesto pristupa povjerljivim statističkim podacima nalazi se u prostoriji Agencije u koju pristup imaju isključivo ovlaštene osobe.

(3) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, korisniku podataka može se, uz prethodnu suglasnost Agencije, omogućiti korištenje drugih programa za statističku analizu ili korištenje vlastitih programskih kodova za rad u programima za statističku analizu.

(4) Prilikom rada u sigurnoj sobi potrebno je pridržavati se naputaka za rad s povjerljivim statističkim podacima koje se korisniku podataka dostavljaju prije početka rada.

(5) Rezultate statističkih analiza nastale u »sigurnoj sobi« Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima tek nakon provjere rezultata sa stajališta statističke povjerljivosti.

Članak 8.

(Pristup povjerljivim statističkim podacima „na daljinu“)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe »na daljinu« provodi se uspostavljanjem sigurne veze računara korisnika podataka s virtualnom okolinom Agencije.

(2) Agencija će korisniku podataka staviti na raspolaganje programe za statističku analizu.

(3) Izuzetno od stavka 2. ovoga članka, korisniku podataka može se, uz prethodnu suglasnost Agencije, omogućiti korištenje drugih programa za statističku analizu ili korištenje vlastitih programskih kodova za rad u programima za statističku analizu.

(4) Rezultati statističkih analiza (datoteke) koji nastaju tijekom rada s povjerljivim statističkim podacima pohranjuju se izravno i isključivo na informacijski sustav Agencije.

(5) Prilikom rada »na daljinu« potrebno je pridržavati se naputaka za rad s povjerljivim statističkim podacima koje se korisniku podataka dostavljaju prije početka rada.

(6) Rezultate statističkih analiza nastale pristupom »na daljinu« Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima tek nakon provjere rezultata sa stajališta statističke povjerljivosti.

Članak 9.
(Pristup povjerljivim statističkim podacima putem prijenosnog medija)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe putem prijenosnog medija za skladištenje podataka provodi se tako što se korisniku dostavljaju podaci koji su kriptirani odgovarajućim metodama zaštite. Pristupni podaci za dekripciju (šifra ili digitalni ključ) dostavljaju se korisniku odvojenim i sigurnim komunikacijskim kanalom, neovisno o načinu dostave samog medija.

(2) Preuzimanje prijenosnog medija s povjerljivim statističkim podacima omogućeno je osobnim preuzimanjem od strane korisnika podataka unutar prostorija Agencije ili putem dostave prijenosnog medija poštom.

(3) Povjerljive statističke podatke dobivene na prijenosnom mediju korisnik podataka ne smije ispisivati ili umnožavati na bilo kojem mediju niti prosljeđivati drugim osobama.

(4) Korisnik podataka dužan je, za vrijeme obrade – povjerljivih statističkih podataka, računar na kojem se provodi obrada odspojiti sa svih mreža na kojima ima pristup te ih nakon obrade, ukloniti iz računara.

Članak 10.
(Dostava rezultata statističkih analiza korisnicima podataka)

Rezultate statističkih analiza iz članka 7. stavka (5) i članka 8. stavka (4) ovoga Pravilnika, Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima, elektroničkom poštom, u roku od 15 radnih dana od dana završetka rada s podacima.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK RJEŠAVANJA ZAHTJEVA ZA KORIŠTENJE POVJERLJIVIH STATISTIČKIH PODATAKA ZA ZNANSTVENE SVRHE

Članak 11.
(Podnošenje zahtjeva i obvezna dokumentacija)

(1) Zahtjev za korištenje povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (u daljnjem tekstu: zahtjev) i dokazi o ispunjavanju uvjeta za odobravanje zahtjeva podnose se pisanim putem Agenciji neposredno, poštom ili elektroničkom poštom.

(2) Zahtjev mora sadržavati sve podatke iz članka 3. i 4. ovoga Pravilnika i biti potpisan od odgovorne osobe istraživačkog subjekta. Obrazac zahtjeva propisuje Povjerenstvo i isti je sastavni dio ovog Pravilnika - (Obrazac broj 1).

(3) Uz zahtjev, podnositelj je dužan priložiti:

a) dokaz da je pravna osoba registrirana za obavljanje znanstveno-istraživačke djelatnosti (izvod iz sudskog registra ili drugog registra zakonom ovlaštenog tijela u Bosni i Hercegovini ili izvod iz registra zemlje poslovnog osnivanja za pravnu osobu izvan Bosne i Hercegovine iz kojeg je vidljivo obavljanje znanstveno-istraživačke djelatnosti ili izvod iz evidencije priznatih

istraživačkih subjekata Europskog povjerenstva (Eurostata) koji provode statističke analize za znanstvene svrhe;

b) organigram podnosioca;

c) dokaz da je istraživač pri istraživačkom subjektu, koji će imati pristup povjerljivim podacima u statusu znanstvenika ili magistra (drugi ciklus – magistarski studij, integrirani studij) ili doktora znanosti/umjetnosti (treći ciklus – doktorski studij) pri istraživačkom subjektu (izvod iz Upisnika znanstvenika pri nadležnom registarskom tijelu u Bosni i Hercegovini ili potvrda o statusu studija, ili izvod/potvrda o statusu znanstvenika za znanstvenike izvan Bosne i Hercegovine);

d) popis publikacija koje je subjekt koji traži pristup objavio i popis istraživačkih projekata u kojim je sudjelovao;

e) potpisanu Izjavu o obvezi primjene mjera zaštite povjerljivih statističkih podataka na mjestu pristupa, računarskom sustavu ili drugom mediju na kojem će biti pohranjeni povjerljivi statistički podaci koji će se koristiti. Obrazac izjave o mjerama zaštite i čuvanja podataka propisuje Povjerenstvo i ista je sastavni dio ovog Pravilnika – (Obrazac broj 2.). Ovom izjavom istraživački subjekt i korisnik podataka obvezuju na primjenu minimalnih tehničkih i organizacijskih mjera, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- 1) Onemogućavanje povezivanja računara, na kojem se vrši obrada povjerljivih podataka, na bilo koju javnu ili lokalnu mrežu (internet, LAN) za vrijeme obrade, sukladno člankom 9. stavkom 4. ovog Pravilnika;
- 2) Primjenu mjera za sprječavanje neovlaštenog fizičkog pristupa prostorijama i računarskoj opremi na kojoj se podaci čuvaju ili obrađuju;
- 3) Obvezu sigurnog i trajnog brisanja povjerljivih podataka sa svih medija nakon isteka razdoblja korištenja i dostavljanje potvrde o uništenju podataka Agenciji, sukladno člankom 17. stavkom 3. ovog Pravilnika;
- 4) Zabrana umnožavanja, ispisa ili prosljeđivanja podataka neovlaštenim trećim osobama, sukladno člankom 9. stavkom 3. ovog Pravilnika.

(4) Dokazi iz stavka (3) ovoga članka ne smiju biti stariji od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(5) Subjekt koji traži pristup u zahtjevu za korištenje povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe predlaže način pristupa podacima, a Agencija odlučuje o načinu pristupa vodeći računa o detaljnosti i osjetljivosti podataka kojima se traži pristup.

(6) Ako je zahtjev nepotpun Agencija će pozvati podnosioca da dopuni zahtjev.

Članak 12.

(Postupanje Povjerenstva i rok za davanje prijedloga odluke)

(1) Zahtjev iz članka 11. ovoga Pravilnika razmatra Povjerenstvo za statističku povjerljivost Agencije (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) te ravnatelju Agencije dostavlja prijedlog odluke s obrazloženjem razloga za odobravanje ili odbijanje zahtjeva, u pisanom obliku.

(2) Prijedlog odluke iz stavka 1. ovoga članka, Povjerenstvo utvrđuje u roku od 15 radnih dana od dana primitka urednog zahtjeva.

Članak 13.

(Sastav, nadležnosti i način rada Povjerenstva za statističku povjerljivost)

- (1) Povjerenstvo ima devet (9) članova, koji se imenuju iz reda zaposlenika Agencije nadležnih za poslove pripreme i proizvodnje statističkih podataka, diseminacije i odnosa s korisnicima, statističke povjerljivosti, informacijske sigurnosti i pravne poslove.
- (2) Predsjednik Povjerenstva je rukovoditelj Sektora za statističke metodologije, standarde, planiranje, kvalitetu i koordinaciju.
- (3) Zamjenik predsjednika Povjerenstva je rukovoditelj Sektora za diseminaciju.
- (4) Zamjenik predsjednika zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, te u tom slučaju ima sva prava i obveze predsjednika Povjerenstva.
- (5) Članove Povjerenstva imenuje ravnatelj Agencije odlukom.
- (6) Povjerenstvo donosi prijedloge odluka većinom glasova svih članova.
- (7) Povjerenstvo ima tajnika, kojeg imenuje ravnatelj Agencije iz reda zaposlenika Agencije.
- (8) Način rada i ostala pitanja od važnosti za obavljanje poslova iz djelokruga Komisije urediti će se poslovnikom o radu, koji donosi komisija.

Članak 14.

(Donošenje odluke o zahtjevu)

- (1) Odluku o zahtjevu donosi ravnatelj Agencije, u pravilu, u roku od deset radnih dana od dana primitka prijedloga odluke iz članka 12. stavka (1) ovoga Pravilnika.
- (2) Odluka iz stavka (1) ovoga članka nije upravni akt.
- (3) O odluci iz stavka (1) ovoga članka, Agencija će pisanim putem obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Članak 15.

(Odustanak od zahtjeva za pristup povjerljivim podacima)

Subjekt koji je zatražio pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe može u svakom trenutku odustati od zahtjeva djelomično ili u cijelosti o čemu je dužan pisanim putem obavijestiti Agenciju.

Članak 16.
(Ugovor o korištenju povjerljivih statističkih podataka)

(1) Agencija i istraživački subjekt kojem je odobren zahtjev sklapaju poseban ugovor o korištenju povjerljivih statističkih podataka (u daljnjem tekstu: Ugovor), u pisanom obliku.

(2) Ugovor mora sadržavati podatke o svakom pojedinom korisniku podataka koji će imati pristup i njihove izjave o povjerljivosti te odredbe kojima se štiti povjerljivost i zaštita statističkih podataka koji se daju na korištenje, sukladno ovim Pravilnikom i propisima iz članka 1. ovog Pravilnika. Obrazac izjave o povjerljivosti propisuje Povjerenstvo i isti je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 3).**

Članak 17.
(Obveze korisnika podataka i postupanje po isteku projekta)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe omogućava se korisnicima podataka čija su imena navedena u Ugovoru.

(2) Ugovorna strana i/ili korisnik podataka odgovaraju za poduzimanje svih potrebnih administrativnih, tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe koji su im stavljeni na raspolaganje prema Ugovoru, posebno za odgovarajuću fizičku sigurnost prostorija i računarskih sustava, odgovarajući način čuvanja podataka u računarskom sustavu, odgovarajući način čuvanja prijenosnog medija na kojima su pohranjeni podaci te odgovarajući način čuvanja povjerljivih rezultata analize (ograničen pristup prostoriji i računar u kojima se nalaze rezultati).

(3) Nakon završetka istraživačkog projekta, a najkasnije u roku od 30 dana, ugovorna strana pisanim putem obavještava Agenciju o uništenju povjerljivih statističkih podataka kojima je imala pristup. Ova se izjava primjenjuje na izvorne podatke koje je ugovornoj strani dostavila Agencija i na sve podskupove izvornog skupa podataka. Obrazac izjave o uništenju povjerljivih statističkih podataka je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 4.).**

Članak 18.
(Obveza dostavljanja informacija o objavljenim rezultatima)

Nakon završetka istraživačkog projekta, ugovorna strana dužna je Agenciji staviti na raspolaganje sve poveznice na objavljene rezultate istraživanja pri čijoj izradi su se podaci koristili.

Članak 19.
(Postupanje u slučaju povrede uvjeta korištenja podataka)

(1) Ako Agencija sazna da ugovorna strana i/ili korisnik podataka ne postupaju sukladno Ugovorom, ovim Pravilnikom i propisima iz članka 1. ovog Pravilnika, bez odgađanja će pokrenuti postupak privremene zabrane pristupa ili korištenja predmetnih podataka.

(2) Povjerenstvo iz članka 13. stavka (1) ovoga Pravilnika razmatra istinitost saznanja o nepridržavanju uvjeta za korištenje povjerljivih statističkih podataka i predlaže ravnatelju Agencije daljnje postupanje.

(3) Ako Povjerenstvo utvrdi da su saznanja o nepridržavanju uvjeta za pristup povjerljivim podacima istinita, Agencija može korisniku podataka na određeno vrijeme ili trajno zabraniti pristup povjerljivim statističkim podacima i raskinuti Ugovor te postupiti sukladno kaznenim ili prekršajnim odredbama propisa iz članka 1. stavak (2) ovoga Pravilnika.

Članak 20.

(Odgovornost Agencije za sigurnost pristupa u sigurnoj sobi i na daljinu)

Agencija je, u okviru svog djelokruga, odgovorna za poduzimanje svih potrebnih administrativnih, tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe kojima korisnici podataka pristupaju u »sigurnoj sobi« i »na daljinu«, posebno za odgovarajuću fizičku sigurnost prostorija i računarskih sustava, odgovarajući način čuvanja podataka u računarskom sustavu te odgovarajući način čuvanja rezultata statističke analize.

Članak 21.

(Troškovi pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka)

Troškove pristupa, pripreme, obrade i kontrole prema zahtjevu za korištenje povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe snosi istraživački subjekt koji traži pristup podacima, prema cjenovniku Agencije.

Članak 22.

(Vođenje evidencije istraživačkih subjekata)

Agencija vodi evidenciju istraživačkih subjekata, s kojima je sklopljen Ugovor i svrsi za koju su ti podaci dani na korištenje. Obrazac Evidencije istraživačkih subjekata je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 5)**.

Članak 23.

(Prekršajna odgovornost za nezakonito omogućavanje pristupa)

Prekršajno odgovorna osoba Agencije koja omogući pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe protivno odredbama ovog Pravilnika i propisima iz članka 1. ovog Pravilnika, kaznit će se sukladno sankcijama utvrđenim u Zakonu o statistici Bosne i Hercegovine i Zakonu o zaštiti osobnih podataka Bosne i Hercegovine.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

(Imenovanje Povjerenstva i donošenje Poslovnika o radu)

(1) Ravnatelj Agencije donijeti će odluku o imenovanju Povjerenstva iz članka 13. stavka (3) ovoga Pravilnika u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Povjerenstvo iz članka 13. stavka (1) ovoga Pravilnika će donijeti Poslovnik o radu iz članka 13. stavka (5) ovoga Pravilnika u suradnji sa Odsjekom za pravne, kadrovske i opće poslove, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 25.

(Prestanak važenja ranijih odredbi)

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti poglavlje VI. odnosno čl. 18., 19. i 20. Pravilnika o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine (broj:01-02-03-603-1/16, od 19.5.2016. godine).

Članak 26.

(Stupanje na snagu i početak primjene pravilnika)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivat će se u roku od 30 dana od dana donošenja i objavljuje se na internet stranici Agencije.

Broj: 11-02-3-64-1/26
Sarajevo, 20. siječnja 2026.

Ravnateljica

Vesna Ćužić